

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobce **W. X.**, narozeného dne ..., státního příslušníka Čínské lidové republiky, bytem v P. 4, R. 739/14, zastoupeného Mgr.Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem v Brně, Příkop 6, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra, Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem v Praze 4, náměstí Hrdinů 1634/3, pošt.schránka 155/50, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 1.11.2012, č.j.: MV-53712-5/SO-2012

t a k t o :

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 1.11.2012, č.j.: MV-53712-5/SO-2012, se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 14.640,- Kč do třiceti dnů od právní moci k rukám zástupce žalobce Mgr.Jiřího Hladíka, advokáta.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále též žalovaného správního úřadu), ze dne 1.11.2012, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 10.4.2012, č.j.: OAM-2679-41/PP-2011. Uvedenými rozhodnutími bylo pravomocně zastaveno správní řízení ve věci žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

Žalobce v podané žalobě namítl, že důvodem zastavení řízení je podle napadeného rozhodnutí skutečnost, že v posuzovaném případě není naplněna podmínka, která by splňovala vztah trvalý a vztah povahy obdobné vztahu rodinnému. Žalobce má za to, že po

skutkové stránce je napadené rozhodnutí založeno na subjektivním tvrzení správního úřadu o tom, že existuje podezření, že pan K. D. svým jednáním napomáhá k neoprávněnému pobytu občanů třetích zemí. Žalobce namítl, že je naprosto nepřijatelné, aby správní úřad na základě pouhého subjektivního podezření dovozoval páčání trestné činnosti a rozhodnutí tak zcela popírá princip presumpce nevin. Uvedené subjektivní domněnky správního úřadu nemohou obstát a potud je rozhodnutí i nepřezkoumatelné.

Žalobce v podané žalobě namítl, že je nepřezkoumatelné i tvrzení správního úřadu o absenci podmínky trvalosti vztahu a o tom, že vztah žalobce není obdobný vztahu rodinnému. Žalobce v průběhu řízení doložil fotografie zachycující společný život žalobce a členů domácnosti, doložil prohlášení JUDr. D. K., která potvrdila společné bydlení žalobce a členů domácnosti. Žalobce doložil, že pečuje o nezletilé děti a stará se o chod domácnosti, předložil doklady o společném nakládání s peněžními prostředky a podobně. Obsahem správního spisu je rovněž rozhodnutí cizinecké policie ze dne 29.6.2011, kdy policie dospěla k jednoznačnému závěru, že žalobce sdílí společnou domácnost ve vztahu obdobnému rodinnému s občanem České republiky M. Y., paní Y. J. a jejich synem W.Y.

Žalobce v podané žalobě vyjádřil, že je naprosto nepochopitelné, jak v napadeném rozhodnutí může správní úřad - bez uvedení konkrétních protiargumentů - zpochybňovat existenci vzájemných vztahů žalobce a existenci společného soužití, když již předtím dva správní úřady o tom neměly sebemenší pochybnosti. V rámci prověřování informací v místě hlášeného pobytu příslušníci jiného pracoviště Policie České republiky provedli opakovanou pobytovou kontrolu s jistým časovým odstupem, v obou případech byl žalobce zastížen se všemi osobami na uvedené adrese a třetí osoba paní Ch. jejich společné soužití potvrdila. Žalobci se proto podařilo prokázat existenci vztahu obdobnému vztahu rodinnému a podařilo se mu prokázat existenci společného soužití. Napadené rozhodnutí je tudíž nepřezkoumatelné, když bez uvedení konkrétních argumentů tento skutkový děj odmítá a je v rozporu s ustanovením § 2 odst.4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, když vytváří nedůvodné rozdíly, neboť tentýž skutkový stav hodnotí odlišně než jiné oddělení Ministerstva vnitra.

Žalobce v podané žalobě dále namítl, že napadené rozhodnutí neobstojí ani z pohledu právní kvalifikace. Správní úřad prvního stupně odkázal pouze na ustanovení § 66 odst.1 písm.c) správního řádu, tento odkaz však sám o sobě nepostačuje a správní úřad je povinen výrok formulovat tak, aby použité ustanovení § 66 správního řádu nebylo samotným důvodem pro zastavení řízení, neboť je blanketní právní normou, kterou lze aplikovat pouze v případě existence jiné právní normy. Tento nedostatek napadeného rozhodnutí má přímý dopad do procesních práv žalobce, protože pokud by správní úřad prvního stupně řádně vymezil ve výroku právní ustanovení, bylo by na první pohled zřejmé, že odvolací správní úřad vydal nikoli potvrzující rozhodnutí, ale rozhodnutí měnící. Zatímco prvostupňový správní úřad uvedl, že nebyl předložen doklad podle ustanovení § 87b odst.2 zákona o pobytu cizinců, odvolací správní úřad nevytýká žalobci, že nesplnil svou procesní povinnost doložit doklad, ale vytýká mu dva zcela jiné důvody, které mají ryze hmotněprávní povahu. Odvolací orgán totiž pouze uzavřel, že na základě doložených podkladů nejde meritorně žádosti žalobce vyhovět, jde tedy o jinou právní kvalifikaci. Odvolací správní úřad proto tutéž procesní situaci posoudil po obsahové stránce odlišně, nejde proto o potvrzení rozhodnutí orgánu prvního stupně podle ustanovení § 90 odst.5 správního řádu, ale jde ve skutečnosti o změnu rozhodnutí orgánu prvního stupně podle ustanovení § 90 odst.1 písm.c) správního řádu. Odvolací orgán argumentoval zcela jiným druhem skutečnosti a odňal tím žalobci možnost podat odvolání k přezkumu této otázky.

Z obsahu vyjádření žalovaného správního úřadu k podané žaloby vyplývá, že při rozhodování o udělení práva přechodného pobytu je nutno posoudit všechny okolnosti individuálního případu. V daném případě z kompletního spisového materiálu vyplývá, že žalobce k žádosti o povolení k přechodnému pobytu předložil k osvědčení účelu pobytu na území České republiky rodný list M. Y., narozeného dne ..., ve kterém je uvedena matka dítěte Y. J. a otec K. D. Dále žalobce předložil osvědčení státního občanství České republiky M. Y., rodný list W. Y., narozeného dne ..., ve kterém je uvedena matka dítěte Y. X. a otec W. X. (žalobce). Dále žalobce předložil prohlášení účastníka řízení a paní Y. J. o tom, že sdílí společnou domácnost s jejich společným synem W. Y. a synem paní Y. J. M. Y., narozeným dne ..., státním příslušníkem České republiky.

Žalovaný poukázal na skutečnost, že z kompletního spisového materiálu vyplývá, že v rodném listu nezletilého je uveden jako otec pan K. D. Podle centrální evidence obyvatel je K. D. rovněž otcem nezletilého A. D., narozeného dne ..., který je občanem České republiky a jehož matka je státní příslušnicí třetího státu. Je zde podezření, že pan K. D. svým jednáním napomáhá k neoprávněnému pobytu občanům třetích zemí. Účastník řízení bydlí ve společné domácnosti s paní Y. X. a jejím synem M. Y., jenž je občanem České republiky. Žalovaný uvedl, že skutečnost, že se v konkrétním případě jedná o osobu, která splňuje podmínku trvalého vztahu obdobného vztahu rodinnému s občanem Evropské unie, musí tato osoba správnímu úřadu nezpochybnitelným způsobem doložit. K tomuto účelu nelze použít formu čestného prohlášení. V daném případě skutečnosti vyplývající z předloženého spisového materiálu svědčí o tom, že v posuzovaném případě není naplněna podmínka, která by splňovala vztah trvalý a vztah povahy obdobného vztahu rodinnému. Správní úřad prvního stupně vyzval účastníka řízení prostřednictvím jeho zástupce k doplnění náležitostí podle ustanovení § 45 odst.2 správního řádu, jelikož však podstatné vady žádosti, které brání jejímu projednání, nebyly ani přes výzvu správního úřadu odstraněny, byl naplněn důvod pro zastavení řízení podle ustanovení § 66 odst.1 písm.c) správního řádu.

Při ústním jednání u Městského soudu v Praze dne 19.12.2013 zástupce žalobce zopakoval stručně důvody podané žaloby, zástupce žalovaného správního úřadu řádně a včas svoji neúčast u jednání soudu omluvil. Soud proto jednal a rozhodl v jeho nepřítomnosti.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Dne 4.1.2011 byla Ministerstvu vnitra, odboru azylové a migrační politiky, doručena žádost pana W. X., státního příslušníka Čínské lidové republiky, o vydání povolení k přechodnému pobytu podle ustanovení § 87b odstavce 1 zákona o pobytu cizinců. V tiskopisu žádosti vyznačil účastník řízení v rubrice „účel pobytu“ pouze text „§ 87b odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb.“

Dne 11.4.2011 sepsal správní úřad protokoly o výsledku účastníka správního řízení se žalobcem a dne 18.4.2011 vydal správní úřad výzvu k odstranění nedostatků žádosti, v níž vyzval žalobce k předložení dokladu, potvrzujícího že žadatel je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a dále dokladu o zdravotním pojištění a fotografie.

Žalobce podal správnímu úřadu dne 18.5.2011 doklad o zdravotním pojištění a doklad, nazvaný „doklad potvrzující účel pobytu na území České republiky“. Správní úřad

prvého stupně znovu vyzval dne 30.9.2011 žalobce k odstranění vad žádosti. Na základě této výzvy účastník řízení předložil prohlášení nezletilého syna účastníka řízení W. Y.narozeného dne ... a prohlášení JUDr. D. K.

Usnesením ze dne 10.4.2012 správní úřad prvního stupně zastavil správní řízení o žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle ustanovení § 66 odst.1 písm.c) správního řádu, neboť žadatel v určité lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého právního zástupce dne 23.4.2012 odvolání, v němž argumentoval v podstatných rysech shodně s žalobními body, uplatněnými v nyní posuzované správní žalobě.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný odvolací správní úřad žalobou napadeným rozhodnutím, kterým odvolání žalobce zamítl a neshledal důvody pro změnu původního rozhodnutí. Žalovaný odvolací správní úřad konstatoval, že správní úřad prvního stupně vyzval účastníka řízení opakovaně k doplnění náležitostí podle ustanovení § 45 odst.2 správního řádu. Podstatné vady žádosti, které brání jejímu projednání však nebyly odstraněny a byl naplněn důvod pro zastavení řízení. Skutečnosti vyplývající z předloženého spisového materiálu svědčí o tom, že v posuzovaném případě není naplněna podmínka, která by splňovala vztah trvalý a vztah povahy obdobné vztahu rodinnému.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení z hlediska uplatnění žalobních bodů a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpis – dále jen s.ř.s.). Věc soud posoudil takto:

Podle ustanovení § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než tři měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do tří měsíců ode dne vstupu na území. K žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je rodinný příslušník povinen předložit náležitosti podle ustanovení § 87a odstavec 2 s výjimkou náležitosti podle ustanovení § 87a odstavec 2 písm. b), doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, a jde-li o cizince podle ustanovení § 15a odstavec 1 písm.d/ zákona, také doklad potvrzující, že je nezaopatřenou osobou. Ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi povolení k přechodnému pobytu formou pobytové karty rodinného příslušníka občana Evropské unie.

Podle ustanovení § 15a zákona o pobytu se rodinným příslušníkem občana Evropské unie pro účely tohoto zákona rozumí jeho

- a) manžel,
- b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,
- c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a
- d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

Podle odstavce 3 téhož právního ustanovení se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že

a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud

1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,

2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo

3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

Podle odstavce 4 téhož právního ustanovení se ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.

Správní úřad je proto povinen zabývat se nejen tím, zda cizinec žije ve společné domácnosti s občanem Evropské unie, ale také tím, zda lze vztah mezi nimi považovat za vztah obdobný vztahu rodinnému. Vztah obdobný vztahu rodinnému musí být však definován tak úzce, jak je definován vztah rodinný, musí se proto jednat o vztahy analogické vztahům mezi rodinnými příslušníky, tak jak je zákon v souladu se směrnicí vymezuje. Za vztah rodinný je bezesporu považován vztah rodiče - děti, prarodiče - děti. Lze v této souvislosti proto akceptovat názor žalobce stran posuzování takovýchto vztahů (obdobných vztahům rodinným), existují-li mezi určitými osobami, které mezi sebou mají určitou dlouhodobou úzkou citovou a jinou vazbu, přitom takové vztahy lze přirovnat ke vztahu např. rodiče - děti, prarodiče - vnuci. Za rodinného příslušníka občana Evropské unie se rozumí jeho: a) manžel, b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Za rodinného příslušníka, tudíž ani za vztah rodinný není považován vztah bratr - sestra, tím méně lze potom za takový vztah, resp. vztah obdobný vztahu rodinnému, považovat vztah bratranec - sestřenice.

Při posouzení jednotlivých žalobních námitek dospěl Městský soud v Praze k závěru, že žaloba byla podána důvodně. Žalobce v podané žádosti o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky tvrdil, že žije na území České republiky ve faktickém trvalém vztahu s občanem České republiky. Soud dospěl k závěru, že za dané situace bylo na správním úřadu prvního stupně, aby v řízení, zahájeném podáním této žádosti, vedl žalobce k tomu, aby tento tvrzený faktický stav řádně doložil způsobem, který nevzbuzuje pochybnosti. Jestliže jde o vztah obdobný vztahu rodinnému – v posuzovaném případě vztah rodinného soužití s paní Y. J., občankou Čínské lidové republiky s trvalým pobytem na území České republiky a jejími dvěma nezletilými dětmi – společným synem W. Y. a synem paní Y. J. M. Y., narozeným dne ..., státním občanem České republiky, nejde o vztah úředně formalizovaný (například uzavřením sňatku, uznáním otcovství k nezletilým a podobně) a není o něm možno požadovat příslušný písemný doklad, pak má soud za to, že nepostačuje, pokud se správní úřad zaměří pouze na posouzení předložených či vyžádaných listinných důkazů, ale je na správním úřadu, aby ve správním řízení postupoval tak, aby byl zjištěn a

prokázán faktický stav. Správní úřad je proto povinen vést účastníka řízení k tomu, aby tento faktický (skutečný) stav prokázal a na účastníku řízení je, aby navrhoval správnímu úřadu provedení takového dokazování, aby své břemeno tvrzení a důkazní břemeno náležitě unesl.

V nyní posuzované věci lze za takový způsob vedení dokazování považovat zejména výsledky svědků, ale i předložení takových listinných důkazů, ze kterých by bylo patrné, jaký je skutečný skutkový stav. Soud dospěl po posouzení věci k závěru, že v případě žalobce nebyly splněny zákonem stanovené podmínky pro zastavení řízení podle ustanovení § 66 odstavce 1 písm.c/ zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť správním úřadem nebyly hodnoceny důkazy, předložené či označené účastníkem řízení a žalobce byl opakovaně vyzýván v obecné rovině k předložení dokladu o jím tvrzeném faktickém stavu, přestože je z povahy věci vyloučeno, aby byl účastník řízení schopen předložit formální doklad o společném soužití s občanem České republiky a takový vztah lze doložit zejména výsledkem účastníka řízení a jím označených svědků.

Na základě závěru o tom, že nebyly splněny zákonem stanovené podmínky pro vydání rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti, Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí podle ustanovení § 78 odstavce 1 s.ř.s pro nezákonnost a pro vady řízení před správními úřady obou stupňů zrušil a podle odstavce 4 téhož právního ustanovení věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle ustanovení § 78 odstavce 5 s.ř.s. je žalovaný odvolací správní úřad při novém posouzení odvolacích námitek žalobce vázán právním názorem, vysloveným správním soudem ve zrušujícím rozsudku.

Od výroku o důvodnosti podané žalobě se odvíjí výrok o náhradě nákladů řízení v této věci. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v tomto případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem z podané žaloby v částce 3.000,-Kč a náklady právního zastoupení žalobce Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem. Mimosmluvní odměna právního zástupce žalobce je v dané věci tvořena dvěma úkony právní služby po 2.100,-Kč za převzetí a přípravu zastoupení a za podání žaloby podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst.3 písm.f/ a § 11 odst.1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném do 31.12.2012, a dále jedním úkonem právní služby v částce 3.100,- Kč za účast u jednání soudu podle ustanovení § 11 odst.1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném od 1.1.2013. Dále náhradu nákladů řízení tvoří celkem třikrát režijní paušál po 300,-Kč (ustanovení § 13 odst. 3 téže vyhlášky), náhrada za promeškaný čas za deset půlhodin v částce 1.000,- Kč podle ustanovení § 14 odstavce 1 písm.a/ a odstavce 3 advokátního tarifu, jízdné vlakem ze sídla advokátní kanceláře do sídla soudu, tj. z Brna do Prahy a zpět v částce 420,- Kč a konečně daň z přidané hodnoty, neboť zástupce žalobce soudu osvědčil, že je plátcem DPH, která v daném případě činí podle ustanovení § 37 písmene a/ a § 47 odst.1 písm.a/ zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, částku 2.020,- Kč.. Celková výše nákladů řízení žalobce tak v této právní věci činí 14.640,-Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19.prosince 2013

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu